WWF Suomi
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh (09) 7740 100
wwf.fi
panda.org

Ympäristövaliokunta 20.9.2021

Viite: Ympäristövaliokunnan asiantuntijakuuleminen 22.9.2021, WWF lausunto
Asia: ”VNS 5/2021 vp Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko”

WWF kiittää mahdollisuudesta lausua tässä asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

WWF pitää selontekoa erittäin hyvänä ja tärkeänä asiakirjana. Selonteon ylivaalikautisuus mahdollistaa pitkäaikaisen suunnittelun ja toteutuksen aiempaa paremmin. Selonteossa on huomioitu kestävän kehityksen tavoitteet sekä Pariisin ilmastosopimus ja kansainväliset ympäristösopimukset, kuten biodiversiteettisopimus.

Selonteko huomioi erinomaisesti ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden merkityksen kestävän kehityksen perustana nostamalla ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden ilmaston rinnalle yhdeksi kehityspolitiikan tavoitteista ja läpileikkaavana teemana. Toimeenpanossa on erityisesti kiinnitettävä huomiota kahden globaalin kriisin, luonto- ja ilmastokriisin ratkaisemiseen yhdessä, ja selonteko tunnistaakin ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden väliset yhteydet. Suomen kehitysyhteistyön ihmisoikeusperustaisuus sekä painotus sukupuolten tasa-arvoon ja kaikista haavoittuvimpien yhteisöjen aseman parantamiseen antavat lisäarvoa ja tukevat luonnonmonimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön tukemista kehitysmaissa. Kokonaisuudessaan selonteko huomioi ja on linjassa Kehityspoliittisen toimikunnan tekemän asiantuntijaselvityksen, Luonnon monimuotoisuus kestävän kehityksen mahdollistajana, suositusten kanssa. WWF oli mukana laatimassa asiantuntijaselvitystä.

Suurimpana haasteena selonteon toimeenpanossa WWF näkee resurssoinnin. Suomen rahoitus luonnon monimuotoisuuden suojeluun on erittäin alhaisella tasolla ja se on laskenut viime vuosien aikana (https://www.luonnontila.fi/toimintaohjelma/toimenpiteet/kansainvaliset-asiat/biodiversiteetti-kehitysyhteistyossa). Erityisesti selonteon toimeenpanon valmisteluvaiheessa on varmistettava, että ulkoministeriössä on riittävät resurssit tämän painopistealueen suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan, jotta se voidaan toteuttaa selonteon ja kansainvälisten sopimusten asettamien tavoitteiden mukaisesti. Riittävät resurssit ovat avainasemassa varmistamassa, ko painopistealue huomioidaan rahoituksen kohdentamisessa eri instrumentteihin sekä tuloksellisuuden seurannan. Painopistealueiden lisäksi läpileikkaavien teemojen selkeyttäminen ohjeistuksin on tarpeen, ja myös tämä vaatii välitöntä resurssointia toimeenpanon tueksi.

Eduskunnassa käydyssä lähetekeskustelussa nostettiin esille kehitysyhteistyön perustelut ja kyseenalaistettiin Suomen globaali vastuu. WWF haluaa nostaa esille sen, että me länsimaat olemme historiallisesti vastuussa niin ilmasto- kuin myös ympäristökriisistä, joiden taustalla on länsimainen teollistuminen ja siihen kytkeytyvät massatuotanto ja -kulutus. Kehitysmaat kärsivät näistä molemmista kriiseistä ja

kansainvälisten ilmasto- ja ympäristösopimusten toimeenpano on näissä maissa haasteellista, kun taloudet sekä kansallisella että yhteisö- ja yksilötasolla ovat hyvin riippuvaisia luonnonvaroista. Länsimaiden, kuten Suomen, onkin tuettava kehitysmaita kestävän kehityksen tiellä, sillä meidän kulutuksemme aiheuttaa metsäkatoa ja luonnon köyhtymistä kehitysmaissa. Tämä näkökulma on voimakkaasti esillä kehitysmaihin liittyvänä kynnyskysymyksenä käynnissä olevissa kansainvälisissä sopimus-neuvotteluissa niin ilmaston kuin luonnonmonimuotoisuuden osalta.

On huomattava myös, että eläinperäisten zoonoositautien on todettu syntyvän ja leviävän sellaisissa ympäristöissä, joissa ihmistoiminnan seurauksena elinympäristöt ovat tuhoutuneet tai pirstoutuneet ja villieläinten ja tuotantoeläinten sekä ihmisten väliset yhteydet ovat lisääntyneet tämän takia. Ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden suojelu globaalilla tasolla on meidän kaikkien hyvinvoinnin ja terveyden kannalta tärkeää.

Ympäristön ja luonnonmonimuotoisuuden painottaminen selonteossa antaa mahdollisuuden laaja-alaisempaan keskusteluun näiden sektoreiden globaalista roolista kestävän kehityksen kontekstissa, ei vain kehityspoliittisena asiana. Ympäristöllä tulee olemaan jatkossa rooli myös laaja-alaisemmin ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Suomessa pitäisi panostaa laaja-alaisempaan keskusteluun. Tähän laaja-alaisempaan keskusteluun aiheesta tulee myös varmistaa riittävät resurssit kestävää kehitystä ja kansainvälistä politiikkaa suunnittelevilta ja hallinnoivilta tahoilta, kuten ulkoministeriöltä ja kestävän kehityksen toimikunnalta.

WWF toteuttaa Suomen kehityspolitiikan toimeenpanoa Ulkoministeriön myöntämän ohjelmatuen avulla. WWF Suomi rahoittaa myös suoraan kansainvälisen WWF-verkoston työtä, mikä tukee Suomen kehityspolitiikan mukaista suojelutyötä. Lisäksi WWF Suomen ja kansainvälisen verkoston asiantuntijat osallistuvat kansalliseen ja kansainväliseen keskusteluun, joka tukee kansainvälisten ilmasto- ja ympäristö-sopimusten neuvotteluita ja toimeenpanoa.

Maailman Luonnon Säätiö (WWF)
Suomen Rahasto, sr

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Anne Tarvainen
Kansainvälisen yhteistyön johtaja